

QP CODE

Enrollment Number: .....

M2035

Name: .....

MA DEGREE EXAMINATIONS, OCTOBER 2025

First Semester

M.A. Sanskrit Language and Literature

M23SN04DC – व्याकरणम्

(Supplementary/Improvement)

(2023 July admissions)

सर्वे प्रश्नाः संस्कृतभाषायां समाधेयाः। संस्कृतलेखने देवनागरीलिपि उपयोक्तव्या।

(Answers should be written in Sanskrit using Devanagari script)

Time: 3 Hours

Max Marks: 70

Section A

एकखण्डिकया केषाञ्चित् पञ्चप्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

1. वर्णानाम् उच्चारणस्थानानि लिखत।
2. भवति इति शब्दस्य प्रक्रिया सप्रमाणं लिखत।
3. समासः कतिविधः? लक्षणं लिखत।
4. स्त्रीपुंसाभ्यां नञ्स्रजौ भवनात् इति सूत्रस्य अर्थम् उदाहरणं च व्याख्यात।
5. अद् धातोः लट्, लिट् लकाररूपाणि लिखत।
6. टाडसिडसामिनात्स्याः इति सूत्रस्य अर्थम् उदाहरणं च विशदयत।
7. रूपसिद्धिं लिखत – विदुष्मान्।
8. पञ्चमीभयेन इति सूत्रस्य अर्थम् उदाहरणं च व्याख्यात।

(2X5=10)

Section B

एकपुटेन केषाञ्चित् षड्प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

9. सप्रमाणं प्रक्रिया साधयत –(1) रमायाम्, (2)सर्वस्यै।
10. सूत्रार्थमुदाहरणं च विशदयत –(1) इतो मनुष्यजाते,(2) वीतो गुणवचनात्।
11. सप्रमाणं प्रक्रियां साधयत – (1)भावयति, (2)अजिज्ञपत्।

12. सूत्रार्थमुदाहरणं च व्याख्यात – (1)सम्प्रसारणाच्च, (2) किमः कः।
13. कण्ठेकालः, प्राप्तेदकः – सप्रमाणं समासकार्याणि लिखत।
14. अधिकरणकारकम् सोदाहरणम् विशदयत।
15. कुरुचरः, कुम्भकारः – सप्रमाणं प्रक्रिया लिखत।
16. अव्ययादाप्सुपः, कृन्मेजन्तः – सूत्रार्थमुदाहरणं च लिखत।
17. सूत्रार्थमुदाहरणं च लिखत – (1)आमेतः, (2)आत्मनेपदेष्वनतः।
18. राजाहःसखिभ्यष्टच्, नपुंसकाच्च – सूत्रार्थमुदाहरणं च लिखत।

(5X6=30)

Section C

केषाञ्चित् द्वयोः प्रश्नयोः निबन्धात्मकं उत्तरं लिखत।

19. रूपाणि साधयत – (1)सुधी उपास्य, (2) प्रार्णम्, (3)स्वाः, (4)तिस्रः, (5)पन्थाः।
20. भू धातोः लिट्, लुट्, लङ् लकाररूपाणां प्रक्रिया लिखत।
21. सोदाहरणं वार्तिकानि विशदयत-
  - (1)इवेन समासः विभक्त्यलोपः च। (2) समाहारे चायमिष्यते। (3) जराया जराश्च।
22. सूत्रार्थमुदाहरणं च विशदयत –
  - (1). यूनस्तिः। (2), तद्धितश्चासर्वविभक्ति। (3) क्रीतात्करणपूर्वात् । (4) वयसि प्रथमे। (5) वाचो ग्मिनिः।

(15X2=30)